

Slovenský metrologický inšpektorát

SPRÁVA O ČINNOSTI ZA ROK 2008

február 2009

Predkladá: Ing. Alfonz Cocher
riaditeľ

O B S A H :

1.	Identifikácia organizácie	2
2.	Poslanie a strednodobý výhľad organizácie	3
	2.1. Poslanie	3
	2.2. Strednodobý výhľad organizácie	4
	2.3. Personálne plány	4
	2.4. Plánované použitie finančných prostriedkov	5
3.	Činnosť organizácie	5
	3.1. Hlavná činnosť	5
	3.2. Štátny metrologický dozor	6
	3.3. Zhrnutie najčastejšie porušovaných ustanovení zákona	12
	3.4. Správne konanie	12
	3.5. Blokové pokuty	14
	3.6. Exekučné konanie	15
	3.7. Sťažnosti a podnety	15
	3.8 Hlavné skupiny užívateľov výstupov	16
	3.9. Medializácia činnosti inšpektorátu	16
4.	Hospodárenie	17
	4.1 Rozpočet	17
	4.2 Záväzné ukazovatele	17
	4.3 Čerpanie rozpočtu	18
	4.4 Príjmy	20
	4.5 Pohľadávky, záväzky	22
	4.6 Majetok	24
	4.7 Sociálny fond	25
5.	Personálne otázky	25
	5.1 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov	26
	5.2 Informačný systém	27
6.	Ciele a prehľad ich plnenia	28
7.	Spolupráca s inými organizáciami	28
8.	Hodnotenie vývoja organizácie	29

1. Identifikácia organizácie

Názov:	Slovenský metrologický inšpektorát
Sídlo:	Štefanovičova 3, 811 04 Bratislava
IČO:	30 814 502
DIČ:	2020918075
Zriaďovateľ:	Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky
Forma hospodárenia:	rozpočtová organizácia
Riaditeľ:	Ing. Alfonz Cocher
Kontakt:	Tel/fax 02/5262 2722 alebo 02/5262 2723 e-mail: smi@smi.sk
Pracoviská:	<p>Bratislava, Štefanovičova 3, 811 04 Tel/fax: 02/5262 2722 (2723), e-mail: dudas@normoff.gov.sk</p> <p>Nitra, Kmeťkova č. 3, 949 01 Tel/fax: 037/6522 360, e-mail: nr@smi.sk</p> <p>Banská Bystrica, Trieda SNP 75, 974 01 Tel/fax: 048/4151 042, e-mail: bb@smi.sk</p> <p>Košice, Moyzesova 18, 040 01 Tel/fax: 055/6786 248, e-mail: ke@smi.sk</p>
Hlavná činnosť:	metrologický dozor a dohľad

Slovenský metrologický inšpektorát (ďalej len „inšpektorát“) bol zriadený Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo Slovenskej republiky (ďalej len „Úrad“) podľa § 28 zákona NR SR č. 567/1992 Zb. o rozpočtových pravidlách Slovenskej republiky v znení zákona NR SR č. 159/1993 Z. z. a zákona NR SR č. 325/1993 Z. z. zriaďovacou listinou č. 365/93 dňa 30. decembra 1993 ako štátna rozpočtová organizácia so sídlom v Bratislave. Slovenský metrologický inšpektorát je v zmysle § 30 zákona č. 142/2000 Z. z. o metrológii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrológii“) orgánom štátnej správy pre oblasť metrológie.

Vysvetlenie niektorých pojmov:

Určené meradlo je meradlo určené na metrologickú kontrolu alebo posúdenie zhody.¹⁾ O zaradení meradla do skupiny určených meradiel rozhoduje účel jeho použitia a používanie napr. pri meraniach v obchodných vzťahoch, na určovanie ceny pri priamom predaji verejnosti, na účely výpočtu cla, taríf, daní pokút, poistenia, pri ochrane zdravia, bezpečnosti, majetku a životného prostredia, pri príprave spotrebiteľsky balených výrobkov.

Posúdenie zhody je zisťovanie, či skutočné vlastnosti určeného meradla zodpovedajú ustanoveným technickým požiadavkám na určené meradlo. Zisťovanie sa vykonáva príslušným stanoveným postupom posudzovania zhody.

Metrologická kontrola sa uskutočňuje pred uvedením meradla na trh (schválenie typu a prvotné overenie alebo posúdenie zhody) a počas jeho používania (následné overenie). Metrologickú kontrolu vykonáva Slovenský metrologický ústav a vo vymedzenom rozsahu určená organizácia a autorizované osoby.

Overovacia značka je značka potvrdzujúca, že meradlo vyhovelo pri overení. Overenie meradla pozostáva zo skúšky meradla a potvrdenia jeho zhody so schváleným typom a s technickými a metrologickými požiadavkami.

Zabezpečovacia značka je značka určená na zabezpečenie meradla proti neoprávnenému zásahu do meradla, ktorý môže ovplyvniť jeho metrologické charakteristiky.

Značka montážnika je značka určená na zabezpečenie meradla po vykonanej montáži proti neoprávnenej demontáži meradla alebo jeho častí.

Spotrebiteľsky balený výrobok je výrobok určený na predaj vložený do obalu bez prítomnosti konečného spotrebiteľa, na ktorom má vyznačené menovité množstvo a ktoré nemôže byť zmenené bez otvorenia alebo viditeľného porušenia obalu.

Označené spotrebiteľské balenie je spotrebiteľské balenie označené značkou „e“. Označiť spotrebiteľské balenie značkou „e“ môže baliareň alebo dovozca len ak spĺňa požiadavky zákona o metrologii.

Autorizovaná osoba je podnikateľ alebo iná právnická osoba vykonávajúca overovanie určených meradiel alebo úradné meranie na základe oprávnenia (rozhodnutia o autorizácii) udeleného Úradom.

Registovaná osoba je podnikateľ, ktorého predmetom činnosti je oprava alebo montáž určených meradiel alebo balenie alebo dovoz označených spotrebiteľských balení, ktorému bolo Úradom vydané rozhodnutie o registrácii na základe jeho prihlášky.

2. Poslanie a strednodobý výhľad organizácie

2.1. Poslanie

Poslaním inšpektorátu je významne sa podieľať na zabezpečení jednotnosti a správnosti meraní v Slovenskej republike. Svojou činnosťou inšpektorát zabezpečuje predovšetkým ochranu verejného záujmu, ochranu oprávnených záujmov obyvateľov, v neposlednom rade i ochranu podnikateľských subjektov, ktorí svoju činnosť vykonávajú zodpovedne.

Najdôležitejšou činnosťou inšpektorátu je štátny metrologický dozor – kontrola nad plnením ustanovení zákona č. 142/2000 Z. z. o metrologii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o metrologii“).

Kontroluje dodržiavanie povinností orgánmi štátnej správy, výrobcami a dovozcami určených meradiel, servisnými organizáciami, používateľmi určených meradiel, baliarňami a dovozcami spotrebiteľsky balených výrobkov s cieľom naplniť ciele tohto zákona.

Inšpektorát ako orgán štátnej správy pre výkon metrologického dozoru súčasne plní funkciu orgánu trhového dohľadu v oblasti meradiel uvádzaných na trh podľa zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní zhody“).

¹⁾ § 12 zákona č. 264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody

Okrem kontrolnej činnosti dôležitou súčasťou inšpektorátu je správne konanie. Inšpektorát ako správny orgán postupuje v konaní v súlade so Správnym poriadkom. Je povinný chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností. Ďalšou dôležitou súčasťou činnosti inšpektorátu je vybavovanie podnetov a sťažností občanov ako i vybavovanie postúpení od iných orgánov štátnej správy za oblasť metrológie.

Činnosť inšpektorátu, t.j. jeho kontrolná činnosť a riešenie podnetov a sťažností v značnej miere ochraňuje spotrebiteľa nielen z hľadiska určovania ceny pri priamom predaji (napr. v obchodoch hmotnosť naváženého tovaru, v reštauráciách objem nalievaných nápojov), v obchodných vzťahoch (množstvo spotrebovanej studenej a teplej úžitkovej vody, tepla, elektriny, plynu, množstvo načerpaných pohonných hmôt a celý rad ďalších meraní), ale aj z pohľadu ochrany zdravia (napr. meranie tlaku krvi, vyšetrenie sluchu, príprava liekov v lekárňach). Kontrolná činnosť má vplyv aj na ochranu životného prostredia (merania pri množstve vypúšťaných odpadových vôd), bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (používanie tachografov v nákladných motorových vozidlách a v autobusoch).

2.2. Strednodobý výhľad organizácie

Inšpektorát sa zameria v budúcnosti na:

- zabezpečovanie úloh vyplývajúcich z jeho hlavnej činnosti a poslania,
- udržanie si vo vzťahu k partnerom a verejnosti vysoký stupeň dôveryhodnosti a spoľahlivosti,
- vytváranie priaznivého pracovného prostredia a zabezpečovanie prehlbovania kvalifikácie zamestnancov prostredníctvom odborných školení, nakoľko najpodstatnejším zdrojom organizácie sú zodpovední a kompetentní zamestnanci,
- aktívnu spoluprácu s organizáciami rezortu a s ostatnými orgánmi štátnej správy,
- rozvíjanie spolupráce s organizáciami verejnej správy v oblasti spoločných kontrol,
- prezentovanie verejnosti výsledky svojej činnosti,
- vytvorenie nového informačného systému,
- vytvorenie novej web stránky v súlade so štandardami informatizácie verejnej správy a jej priebežnú aktualizáciu.

V nasledujúcich rokoch sa kontrolná činnosť inšpektorátu zameria na:

- dozor v oblasti používania kalibrovaných meradiel najmä v potravinárskom odvetví, zdravotníctve, stavebníctve a v zariadeniach spoločného stravovania,
- kontrolu meradiel uvedených na trh pod Nariadením vlády č. 294/2005 Z. z. o meradlách a Nariadenia vlády č. 572/2001 Z. z., ktorým sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách a postupoch posudzovania zhody zdravotníckych pomôcok (s meracou funkciou),
- kontrolu zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch tak u výrobcov (baliarní) ako i dovozcov,
- kontrolu používania určených meradiel v prenajímaných priestoroch,
- kontrolu používania určených meradiel správcami bytov,
- kontrolu používania určených meradiel pri spravovaní verejného vodovodu obcami,
- kontrolu autorizovaných osôb tak, aby bola u každej z nej vykonaná kontrola minimálne raz za tri roky,
- kontrolu registrovaných osôb.

2.3. Personálne plány

Inšpektorátu na rok 2009 bol stav zamestnancov stanovený na počet 16 tak ako pred dvoch rokov (v roku 2008 bol znížený tento počet o dvoch zamestnancov). S touto skutočnosťou súvisí najdôležitejší cieľ – uskutočniť výberové konania na obsadenie novovzniknutých dvoch pracovných miest. Inšpektorát si uvedomuje potrebu neustáleho

vzdelávania a odborného rastu svojich zamestnancov. Hlavným zámerom preto zostáva zvyšovanie a prehľbovanie kvalifikácie zamestnancov s cieľom dosahovania požadovaných výsledkov pri plnení poslania inšpektorátu.

2.4. Plánované použitie finančných prostriedkov

Plánovaný rozpočet výdavkov spolu na rok 2009 je vo výške 348 815 € (10 508 tis. Sk), čo je oproti roku 2008 zvýšenie o 1 398 tis. Sk, t.j. o 15,35%. Z tohto objemu finančných prostriedkov plánovaný rozpočet kapitálových výdavkov predstavuje 14 937 € (450 tis. Sk) na nákup osobného automobilu pre potreby inšpektorov.

Všetky príjmy z činnosti inšpektorátu sú príjmom štátneho rozpočtu. Na rok 2009 má inšpektorát stanovené príjmy vo výške 164 011 € (4 941 tis. Sk), čo predstavuje zvýšenie oproti roku 2008 o 1 131 tis. Sk, t.j. o 29,69%.

3. Činnosť organizácie

3.1. Hlavná činnosť

Najdôležitejšou činnosťou inšpektorátu je dozor nad plnením ustanovení zákona o metrológii. V zmysle § 33 ods. 3 tohto zákona kontroluje, ako orgány štátnej správy, podnikatelia a iné právnické osoby (ďalej len „kontrolované osoby“) plnia povinnosti ustanovené zákonom o metrológii. Inšpektorát kontroluje u kontrolovaných osôb najmä dodržiavanie:

- používania zákonných meracích jednotiek,
- povinností používateľmi určených meradiel,
- povinností výrobcami a dovozcami určených meradiel pred ich uvedením na trh,
- podmienok, rozsahu a úrovne metrologických činností vykonávaných Slovenským metrologickým ústavom, určenou organizáciou alebo autorizovanými osobami,
- technických, priestorových a personálnych podmienok ako aj rozsahu a úrovne činností vykonávaných registrovanými osobami v rámci premetu ich registrácie,
- parametrov vyrábaných určených meradiel v súlade so schváleným typom,
- povinností prevádzkovateľmi baliarní a dovozcami označených spotrebiteľských balení,
- zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľskom balení.

Inšpektorát ďalej:

- skúša protokolárne odobraté určené meradlá a spotrebiteľské balenie,
- kontroluje či na určené meradlá uvedené na trh podľa zákona o posudzovaní zhody bolo vydané prehlásenie o zhode a sú označené značkou zhody,
- či vlastnosti určených výrobkov uvedených na trh a spôsob posudzovania zhody zodpovedajú určeným podmienkam vydaného vyhlásenia o zhode,
- či sú značky zhody použité oprávnene a či sú nezmenené alebo nefalšované,
- spolupracuje s orgánmi štátnej správy, autorizovanými a registrovanými osobami, výrobcami a dovozcami určených meradiel, servisnými organizáciami, používateľmi meradiel, výrobcami a dovozcami spotrebiteľsky balených výrobkov pri zabezpečení jednotnosti a správnosti meraní v SR, ktoré majú podstatný vplyv pri ochrane spotrebiteľa.

Inšpektorát spolupracuje s organizáciami verejného sektora a médiami pri prezentácii svojej činnosti a poznatkov z nej a pripravuje príspevky na odborné akcie. Zapája sa aj do procesu vzdelávania metrologickej verejnosti a zvyšovania metrologického povedomia formou prezentácie výsledkov svojej činnosti na odborných akciách.

3.2. Štátny metrologický dozor

Výkon kontroly – štátny metrologický dozor tvoril najdôležitejšiu časť činnosti inšpektorátu. Jeho zameranie sa odvíja od stanoveného ročného počtu kontrol a je určené na pravidelných štvrtročných poradách zamestnancov inšpektorátu na základe analýz výsledkov za uplynulé obdobie a skúseností inšpektorov. Zameranie kontrolnej činnosti je následne zapracované do týždenných plánov vypracovaných pracoviskami inšpektorátu.

V roku 2008 bol štátny metrologický dozor zameraný najmä na kontrolu plnenia povinností používateľov určených meradiel, kontrolu registrovaných osôb, používanie zákonných meracích jednotiek a ich symbolov a vo väčšom množstve bola kontrolovaná zhoda skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch a používanie kalibrovaných meradiel.

Výsledkom kontroly je protokol o výkone štátneho metrologického dozoru, vypracovaný v zmysle § 35 ods. 2 písm. d) a e) zákona o metrológii. Pri zistenom porušení je v protokole uvedené konkrétne ustanovenie zákona, ktoré bolo porušené, čas trvania protiprávneho konania, označenie kontrolovaných meradiel a uložené nápravné opatrenia.

V priebehu roka bolo celkove vykonaných 1053 kontrol, pri ktorých bolo v 655 prípadoch (62,20 %) zistené porušenie zákona o metrológii alebo zákona o posudzovaní zhody. Prehľad o kontrolách vykonaných jednotlivými pracoviskami v roku 2008 je v tabuľke č. 1.

Kontroly v roku 2008

Tabuľka č.1

Pracovisko	Počet kontrol so zistením porušenia zákona	Počet kontrol bez zistenia porušenia zákona	Spolu
Bratislava	134	110	244
Nitra	61	91	152
Banská Bystrica	316	74	390
Košice	144	223	367
Celkom	655	398	1053

Plnenie stanovených cieľov znázorňuje nasledujúca tabuľka č. 2 a graf č. 1.

Prehľad o plnení plánu kontrolnej činnosti v roku 2008

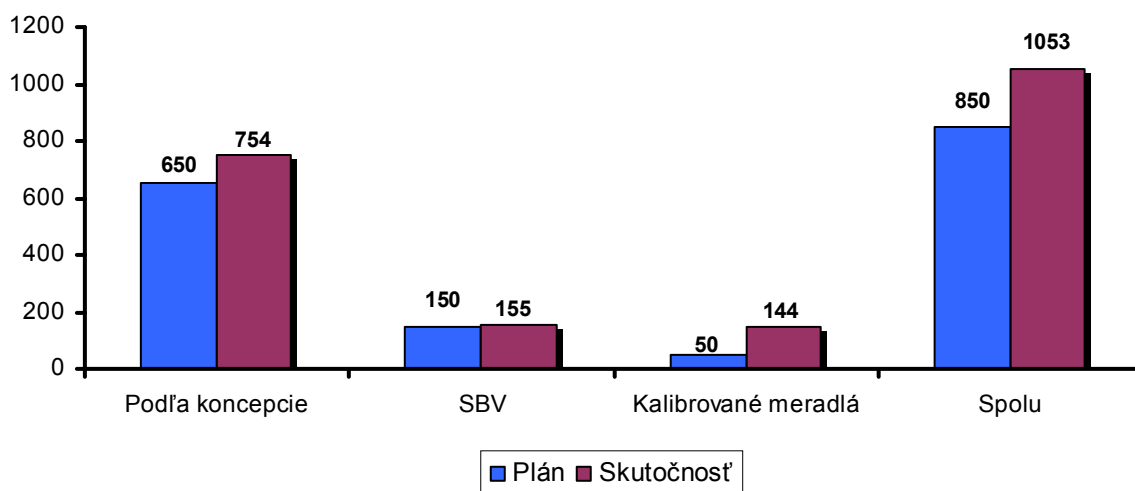
Tabuľka č. 2

KONTROLY	PLÁN	SKUTOČNOSŤ	% PLNENIA
podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrologie, kvality a posudzovania zhody	650	754	116
zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch	150	155	103
v oblastiach, kde sa meranie nevykonáva určeným meradlom ale kalibrovaným meradlom	50	144	288
SPOLU	850	1053	124

Inšpektorát splnil plánovanú úlohu vykonať v hodnotenom roku spolu 850 kontrol, z toho 150 kontrol spotrebiteľsky balených výrobkov a 50 kontrol kalibrovaných meradiel.

Prehľad o plnení plánu kontrol v roku 2008

Graf č. 1

Pri štátnom metrologickom dozore zameranom najmä na kontrolu používateľov určených meradiel bolo pri každej druhej kontrole zistené porušenie zákona o metrologii a to najmä nepoužívanie určených meradiel, používanie určených meradiel bez metrologickej kontroly a nevedenie evidencie používaných určených meradiel.

Možno spomenúť aj **155** kontrol zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľskom balení, pričom v **48** prípadoch (30,97%) zistil porušenie povinností baliarňou, resp. dovozcom tým, že obsah nezodpovedal deklarovanému množstvu výrobku v spotrebiteľskom balení (43 prípadov), resp. neboli dodržané iné povinnosti (5 prípadov). Bolo skontrolovaných 4421 kusov spotrebiteľských balení, z ktorých 868 (takmer 20 %) nevyhovelo stanoveným požiadavkám. Podrobný prehľad o kontrole spotrebiteľsky balených výrobkoch (SBV) je uvedený v tabuľke č. 3.

Kontrola spotrebiteľsky balených výrobkov v roku 2008

Tabuľka č. 3

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Celkom
Počet kontrolovaných osôb	11	10	19	14	54
Počet zistení porušenia	0	6	10	6	22
Podiel v %	0	60,00	52,63	42,86	40,74
Počet druhov SBV	40	40	56	19	155
Nespĺňalo požiadavky	0	20	22	6	48
Podiel v %	0	50,00	39,29	31,58	30,97
Počet balení (ks)	966	1190	1680	585	4421
Nevyhovelo	0	403	327	138	868
Podiel v %	0	33,87	19,46	23,59	19,63

Z uvedeného prehľadu vyplýva dodržiavanie metrologických predpisov pri balení spotrebiteľských výrobkov firmami v Bratislave a jej okolí. Najväčšie nedostatky boli zistené v regióne pracoviska Nitra, kde viac ako polovica kontrolovaných subjektov porušila svoje povinnosti, polovica kontrolovaných druhov SBV nevyhovela metrologickým požiadavkám a pri každom treťom balení bol spotrebiteľ poškodený na množstve kupovaného výrobku.

Porušenie metrologických kritérií bolo pritom v 98 %-tách nevyhovujúcich balení zistené pri kozmetických, čistiacich a hygienických potrebách. Kontrole tohto sortimentu sa inšpektorát v minulosti nevenoval, nakoľko na to nemal personálne a ani finančné prostriedky. V predchádzajúcom období vykonával kontrolu zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v SBV hlavne potravín, ktoré sú pod dohľadom aj iných štátnych orgánov a organizácií.

V tomto roku inšpektorát vykonal aj **144** kontrol zameraných na používanie kalibrovaných meradiel v prípade, že sa meranie uskutočňuje podľa osobitného predpisu a nevykonáva sa určeným meradlom, pričom v **118** prípadoch (81,94%) zistil porušenie zákona o metrológii. Kontroly boli zamerané na používanie kalibrovaných meradiel v suchých, chladných a mraziarenských skladoch vo výrobných prevádzkach a obchodných prevádzkach (meranie teploty a vlhkosti) a pri preprave potravín. Prehľad o kontrolách kalibrovaných meradiel jednotlivými pracoviskami znázorňuje tabuľka č. 4 a graf č. 2.

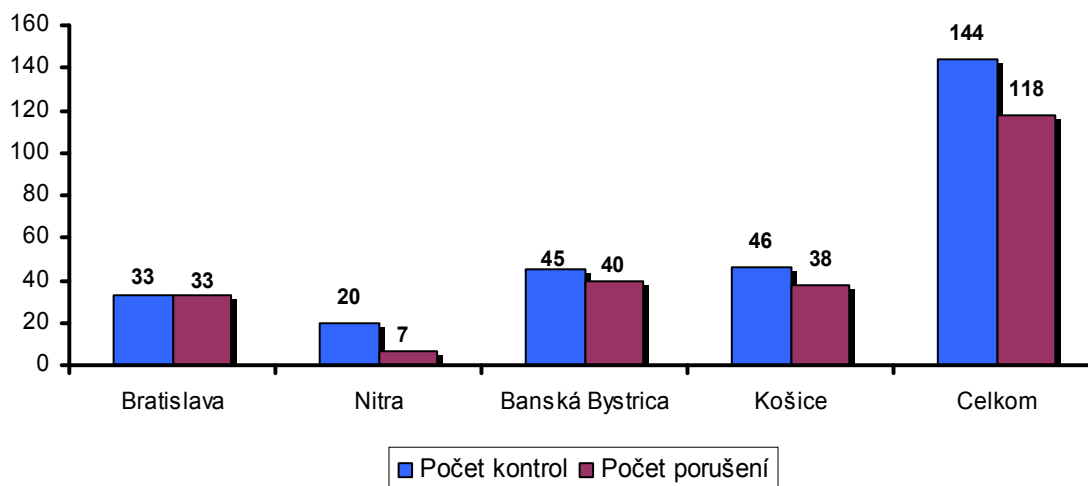
Kontroly používania kalibrovaných meradiel v roku 2008

Tabuľka č. 4

Pracovisko	Počet kontrol	Počet zistení porušenia	% podiel
Bratislava	33	33	100,00
Nitra	20	7	35,00
Banská Bystrica	45	40	88,89
Košice	46	38	82,61
SPOLU	144	118	81,94

Prehľad o počte kontrol kalibrovaných meradiel v roku 2008

Graf č. 2

Inšpektorát pokračoval v kontrolách registrovaných osôb na opravu a montáž určených meradiel. V sledovanom roku bolo skontrolovaných **42** registrovaných osôb. Za závažné zistenie možno považovať, že u 27 (64,29 %) zistili inšpektori neplnenie podmienok registrácie. Medzi najčastejšie patrili nenahlásenie zmien podmienok, za ktorých sa registrácia vykonala alebo zodpovedný zástupca nevlastnil platný doklad o spôsobilosti v oblasti metrológie. Najviac nedostatkov bolo zistených u registrovaných osôb zaoberajúcich sa opravou, resp. montážou váh a výdajných stojanov pohonných hmôt. V prípade zistenia závažných nedostatkov inšpektorát podal Úradu návrh na zrušenie registrácie.

Inšpektorát pokračoval aj v plnení úlohy vykonať kontrolu autorizovaných osôb na overovanie určených meradiel a na výkon úradného merania tak, aby plnenie podmienok autorizácie bolo kontrolované najmenej raz za tri roky u každej z nich. Boli skontrolované **3** autorizované osoby na overovanie určených meradiel a úradné meranie, pričom u **2** (66,67%) bolo zistené porušenie zákona (nesprávne kalibrované etalóny). Rovnako ako pri registrovaných osobách aj v prípade zistenia závažných nedostatkov u autorizovaných osôb inšpektorát podal návrh na zrušenie autorizácie. V tabuľke č. 5 je uvedený prehľad kontrol autorizovaných osôb a registrovaných osôb.

Kontroly autorizovaných osôb a registrovaných osôb v roku 2008

Tabuľka č. 5

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Spolu
Autorizované osoby	1	0	0	2	3
Registrované osoby	5	3	21	13	42

V roku 2008 inšpektori preverili a vykonali 131 kontrol, poprípade začali správne konanie, na základe podnetov od občanov, resp. iných štátnych orgánov.

Údaje pre porovnanie kontrolnej činnosti v rokoch 2006, 2007 a 2008 sú v uvedené v tabuľke č. 6 a v grafe č. 3 a č. 4.

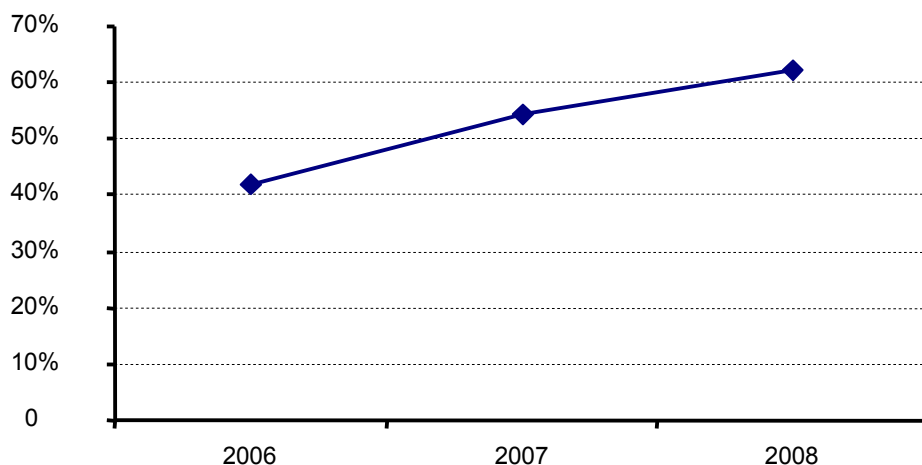
Pomer porušení zákona k počtu kontrol za roky 2006, 2007 a 2008

Tabuľka č. 6

Pracovisko	Kontroly rok 2006 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2006	Pomer v %	Kontroly rok 2007 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2007	Pomer v %	Kontroly rok 2008 spolu	Počet zistení porušení zákona rok 2008	Pomer v %
Bratislava	469	132	28	459	270	59	244	134	55
Nitra	219	127	58	252	151	60	152	61	40
Banská Bystrica	408	142	35	485	196	40	390	316	81
Košice	320	194	61	352	226	64	267	144	54
Celkom	1 416	595	42	1 548	843	54	1 053	655	62

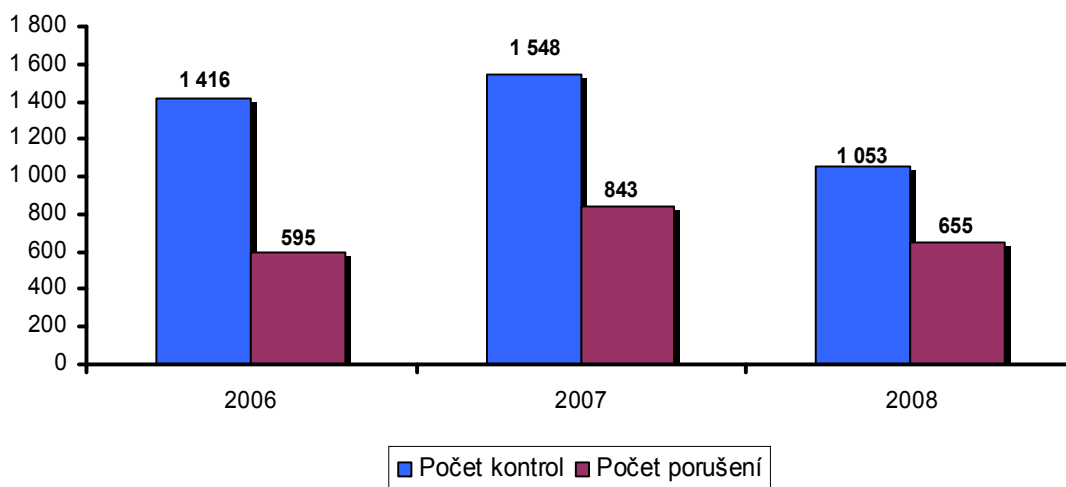
Vývoj pomeru porušenia k vykonaným kontrolám za roky 2006 – 2008

Graf č. 3

Prehľad o počte kontrol za roky 2006, 2007 a 2008

Graf č. 4

Inšpektorát pri kontrolnej činnosti v roku 2008 u používateľov určených meradiel zistil najväčšie nedostatky pri používaní určených meradiel pri meraniach súvisiacich s platbami v obchodných prevádzkach, kde boli vykonané kontroly i na základe zistení Slovenskej obchodnej inšpekcie, pri meraní spotreby vody v domácnostiach, pri používaní momentových kľúčov v pneuservisoch a autoservisoch, pri výkone taxislužby.

Pri kontrolách plnenia ustanovení zákona bolo u kontrolovaných osôb - používateľov určených meradiel inšpektormi najčastejšie zistené porušenie § 19 zákona o metrologii a to najmä § 19 ods. 1, ktorý ukladá používateľom určených meradiel používať meradlá na daný účel len ak majú platné overenie a § 19 ods. 2 písm. c), ktorý ustanovuje povinnosť predkladať používané meradlá na metrologickú kontrolu. Často bolo zistené aj porušovanie § 19 ods. 2 písm. e) zákona, podľa ktorého je podnikateľ alebo iná právnická osoba povinná viesť evidenciu používaných určených meradiel s uvedením dátumov ich overenia. Kontrolované osoby buď túto evidenciu nevedli, alebo v nej chýbali dátumy aj predchádzajúceho overenia. Ďalšími v menšom množstve porušovanými ustanoveniami

zákona o metrológii boli ustanovenia § 4 ods. 1, ktorý ukladá orgánom štátnej správy, podnikateľom a iným právnickým osobám používať jednotky a ich symboly ustanovené týmto zákonom.

3.3. Zhrnutie najčastejšie porušovaných ustanovení zákona o metrológii

- používanie určených meradiel bez platného overenia - § 19 ods. 1 a ods. 2 písm. c),
- nepoužívanie určených meradiel v prípadoch, v ktorých je ich používanie ustanovené (§ 8 zákona), ak osobitný predpis neustanovuje inak alebo ak Úrad neudelil výnimku - § 19 ods. 2 písm. a),
- nevedenie evidencie používaných určených meradiel s uvedením dátumov ich overenia - § 19 ods. 2 písm. e),
- nepoužívanie jednotiek a ich symbolov uvedených v zákone o metrológii - § 4 ods. 1,
- sťaženie alebo marenie výkonu metrologického dozoru tým, že kontrolovaná osoba neumožní inšpektorom vykonávajúcim metrologický dozor a prizvaným osobám vstup do priestorov, neumožní nahliadať do metrologickej dokumentácie, neposkytne potrebné dokumenty, informácie a vysvetlenia - § 33 ods. 7,
- neplnenie podmienok autorizácie alebo registrácie.

Za porušenie ustanovení zákona je inšpektorát oprávnený kontrolovaným osobám v zmysle § 36 a §36a zákona o metrológii ukladať pokuty a v zmysle § 31 a §32 zákona o posudzovaní zhody ochranné opatrenia a pokuty.

3.4. Správne konanie

Za porušenie, resp. nedodržanie povinností ustanovených v zákone o metrológii bolo v roku 2008 inšpektorátom podľa správneho poriadku začatých 210 správnych konaní.

Inšpektorát v tomto roku vydal v prvostupňovom konaní spolu 190 rozhodnutí, z toho 160 rozhodnutí o uložení pokuty, 17 rozhodnutí o zastavení konania a 13 rozhodnutí v rámci odvolacieho konania. Právoplatnosť nadobudlo 166 rozhodnutí (vrátane rozhodnutí vydaných v roku 2007) v celkovej sume 3 626 200,- Sk. Ďalej v roku 2008 uložil na mieste 225 blokovaných pokút v sume 914 500,- Sk.

Na základe vydaných rozhodnutí o uložení pokuty (proti uloženiu blokovej pokuty a rozhodnutiu o zastavení konania nie je možnosť podať odvolanie) bolo kontrolovanými osobami podaných 46 odvolaní, čo predstavuje 24,21% z počtu vydaných rozhodnutí. V rámci autoremedúry bolo riešených 13 odvolaní, v 12 prípadoch inšpektorát znížil sumu uloženej pokuty a 1 rozhodnutie zrušil. Odvolací orgán rozhodol o 40 odvolaniach (vrátane odvolaní podaných koncom roka 2007), v 23 prípadoch zamietol odvolanie kontrolovanej osoby a potvrdil rozhodnutie inšpektorátu, v siedmych prípadoch znížil výšku pokuty, v 2 prípadoch zrušil rozhodnutie inšpektorátu a v ôsmych prípadoch zrušil rozhodnutie a vec vrátil inšpektorátu na nové prejednanie a rozhodnutie.

Prehľad o začatých správnych konaniach, vydaných rozhodnutiach je uvedený v tabuľke č. 7.

Prehľad o správnom konaní v roku 2008

Tabuľka č. 7

Počet začatých SK	210
Počet vydaných rozhodnutí (vrátane autoremedúr)	190
Počet právoplatných rozhodnutí	166
z toho zastavení	17
Suma právoplatne uložených pokút (vrátane BP) v Sk	4 540 700
z toho uhradené	3 450 950
Počet podaných odvolaní	46
Počet II. stupň. rozhodnutí o odvolaní	40
z toho: zníženie pokuty	7
zrušenie rozhodnutia	2
vrátené na nové rozhodnutie	8
zamietnutie odvolania	23
Počet autoremedúr	13
z toho: zníženie pokuty	12
zrušenie rozhodnutia	1

V tabuľke č. 8 sú porovnané vybrané ukazovatele správneho konania za roky 2006, 2007 a 2008.

Porovnanie ukazovateľov správneho konania za roky 2006 až 2008

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ	2006	2007	Rozdiel 2007-2006	2008	Rozdiel 2008-2007	Rozdiel 2008-2006
Počet začatých správnych konaní	286	381	+95	210	-171	-76
Počet právoplatných rozhodnutí	287	403	+116	166	-237	-121
Suma právoplatne uložených pokút v správnom konaní (tis. Sk)	3 435	5 889	+2 454	3 626	-2 263	+191
Počet uložených blokových pokút	302	395	+93	225	-170	-77
Suma uložených blokových pokút (tis. Sk)	826	1 403	+577	915	-488	+89
Suma uložených pokút spolu (tis. Sk)	4 261	7 292	+3 000	4 541	-2 751	+280
Príjem z uhradených pokút (tis. Sk)	3 878	5 219	+1 341	4 393	-826	+515

Ako vyplýva z tabuľky vo všetkých sledovaných ukazovateľoch došlo k poklesu oproti predchádzajúcemu roku. Súvisí to na jednej strane so začatím výkonu kontrol používania kalibrovaných meradiel v roku 2006, kde za porušenie povinnosti používať kalibrované

meradlá inšpektorát nemohol začať správne konanie a ukladať pokuty, ale ukladal len nápravné opatrenia. Na strane druhej naproti tomu v roku 2007 vykonal následné kontroly zamerané na splnenie uložených nápravných opatrení a v prípade, že zistené nedostatky neboli v lehote odstránené, bolo začaté správne konanie a uložená pokuta. V roku 2008 bolo vykonaných 144 kontrol používania kalibrovaných meradiel, v 118 prípadoch boli inšpektormi kontrolovaným osobám uložené nápravné opatrenia, pričom správne konanie vo väčšine prípadov bude začaté v roku 2009 za predpokladu neodstránenia zistených nedostatkov v určenej lehote. Z tohto dôvodu porovnanie výsledkov správneho konania v rokoch 2006 a 2008 poskytuje reálnejší obraz o tejto oblasti. Výsledky správneho konania v roku 2008 ovplyvnil aj znížený počet zamestnancov – inšpektorov a s tým súvisiace zníženie počtu vykonaných kontrol (v roku 2006 bolo vykonaných 1416 kontrol, v roku 2007 1548 kontrol a v roku 2008 1053 kontrol).

Z porovnania tabuliek č. 6 a č. 8 rezultuje, že hoci na jednej strane počet porušení zákona narastá, na strane druhej suma vybraných pokút klesá. Dôvodom zvýšenia počtu porušení zákona ovplyvnili hlavne dve skutočnosti. Prvou je skutočnosť, že inšpektorát v roku 2008 vykonal 144 kontrol zameraných na používanie kalibrovaných meradiel, pri ktorých zistil až v 81,94 %-ách porušenie zákona o metrologii, avšak za toto porušenie nemôže ukladať pokuty. Druhou skutočnosťou, ktorá ovplyvnila tieto ukazovatele je, že kontroly množstva v spotrebiteľsky balených výrobkoch inšpektorát vykonal najmä v 4. štvrtroku 2008 (155 kontrol, v 30,97 %-ách zistené porušenie povinností) a rozhodnutia v správnom konaní o uložení pokuty budú vydávané až v roku 2009.

3.5. Blokové pokuty

Na zabezpečenie jednotného postupu a podmienok pri ukladaní blokových pokút vydal riaditeľ inšpektorátu Internú smernicu ako i dodatok k vnútornému predpisu pre vedenie účtovníctva, obeh účtovných dokladov a pokladničné operácie.

K 31. decembru 2008 bolo uložených **225** blokových pokút v celkovej výške **914 500 Sk**, čo predstavuje priemer na jednu blokovú pokutu 4 064,- Sk. Ukladanie blokových pokút v značnej miere pomohlo inšpektorátu znížiť počet administratívnych úkonov spojených so správnym konaním. Prehľady o blokových pokutách poskytujú tabuľky č. 9 a 10.

Prehľad o blokových pokutách

Tabuľka č. 9

	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	SPOLU
Počet blokových pokút	58	22	98	47	225
V sume	219 500	90 500	437 500	167 000	914 500
Priemer	3 784,48	4 113,64	4 464,29	3 553,19	4 064,44

Vývoj ukladania blokových pokút za roky 2006, 2007 a 2008

Tabuľka č. 10

	2006	2007	2008
Počet blokových pokút	302	395	225
V sume	825 800	1 403 500	914 500
Priemer	2 734,44	3 553,16	4 064,44

3.6. Exekučné konanie

Inšpektorát pri vymáhaní právoplatne uložených pokút spolupracoval s tromi súdnymi exekútormi. Podal **112** návrhov na vykonanie exekúcie v celkovej sume **2 217 200,- Sk**. Z týchto prípadov v exekučnom konaní bolo uhradených 575 532,34 Sk, z toho:

- pohľadávky 542 716,24 Sk
- úroky z omeškania 32 816,10 Sk

V sledovanom roku boli uzneseniami Okresných súdov zastavené dve exekučné konania z dôvodu nemajetnosti povinného.

Prehľad o exekučnom konaní za roky 2006 - 2008

Tabuľka č. 11

	2006	2007	2008
Počet podaných návrhov na vykonanie exekúcie	90	71	112
V sume	869 400,00	923 600,00	2 217 200,00
SPOLU UHRADENÉ	536 351,30	226 146,81	575 532,34
z toho - pohľadávky	514 663,50	214 816,20	542 716,24
- úroky z omeškania	21 687,80	11 330,61	32 816,10
Úspešnosť vymoženia v %	61,69	23,26	24,47

3.7. Sťažnosti a podnety

V rámci svojej činnosti inšpektorát riešil sťažnosti a podnety, ktoré mu boli postúpené priamo občanmi alebo inými orgánmi štátnej správy. V roku 2008 evidoval 1 sťažnosť v zmysle zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach smerovaných na postup inšpektorov pri výkone svojej činnosti. Táto sťažnosť bola vybavená prešetrením a vyhodnotená ako neopodstatnená. V priebehu roka na inšpektorát prišlo 132 podnetov na vykonanie metrologického dozoru. Inšpektori preverili 131 podnetov, prípadne inšpektorát začal správne

konanie na základe podnetu iných štátnych orgánov (napr. Slovenská obchodná inšpekcia, Mestská polícia).

Z uvedeného počtu 132 podnetov prišlo 42 podaní od občanov, z ktorých 3 smerovali na nesprávne natankovanie benzínu na čerpacích staniciach, 1 podnet sa týkal nedodržania objemu v spotrebiteľsky balenom výrobku, 27 podnetov smerovalo na nesprávne meranie spotreby vody, 3 podnety na meranie elektrickej energie, 4 podnety na výkon taxislužby, 3 podania na neoverené váhy a 1 bol legislatívny dotaz. Od mestskej polície prišlo 56 podaní, ktoré sa týkali používania taxametra bez platného overenia poskytovateľmi taxislužby. Zo Slovenskej obchodnej inšpekcie bolo inšpektorátu postúpených 34 podaní, z ktorých 12 sa týkalo čerpacích staníc pohonných hmôt, 11 používania váh bez platného overenia, 4 nedodržania hmotnosti v spotrebiteľsky balených výrobkoch, 2 smerovali na meradlá pretečeného objemu vody a 5 na neoverené dĺžkové meradlá.

Najviac neopodstatnených podnetov sa týkalo používania výdajných stojanov pohonných hmôt na čerpacích staniciach.

3.8 Hlavné skupiny užívateľov výstupov

Výsledky činnosti inšpektorátu sú využívané piatimi skupinami odberateľov. Do prvej patria orgány štátnej a verejnej správy – ministerstvá, štátna a mestská polícia, daňové úrady, prokuratúra, živnostenské odbory v oblasti informácií o podnikateľoch zistených v súvislosti s kontrolnou činnosťou, oznámenia v prípadoch podozrenia z trestnej činnosti.

Druhú skupinu tvoria podnikatelia - výsledky zo zistení pri výkone hlavnej činnosti inšpektorátu sú určené pre kontrolované osoby, slúžia im na to, aby vykonávanie ich činnosti bolo v súlade s platnými právnymi predpismi. Inšpektorát chráni tieto osoby aj pred nečestnými podnikateľmi, ktorí právne predpisy v oblasti metrológie nerešpektujú a vykonávajú svoju činnosť v rozpore s ich ustanoveniami.

Do ďalšej skupiny patria organizácie z oblasti metrológie a to Slovenský metrologický ústav, Slovenská legálna metrológia a autorizované osoby - skvalitňovanie služieb poskytovaných SMÚ, pracoviskami SLM a autorizovanými osobami.

Ďalšiu skupinu tvorí verejnosť a spotrebiteľia – informovanie o výsledkoch činnosti inšpektorátu prostredníctvom účasti na odborných seminároch.

Poslednou skupinou sú samotní zamestnanci inšpektorátu – pravidelné analýzy výsledkov činnosti inšpektorátu využívajú pre vypracovávanie plánov kontrolnej činnosti a zameranie svojej ďalšej práce.

3.9. Medializácia činnosti inšpektorátu

Za účelom preventívneho pôsobenia a informovania občanov a odborníkov z oblasti metrológie využíval inšpektorát spoluprácu s médiami a účasť na odborných akciách. Nižšie je uvedený prehľad najpodstatnejších mediálnych výstupov:

- Aktívna účasť na seminári „Metrológia v potravinárstve a v stravovacích službách“ v dňoch 30.9.2008 - 1.10.2008 v Českej republike, organizovanom Českým kalibračným združením Blansko,
- Aktívna účasť na seminári „Činnosť Slovenskej metrologickej inšpekcie v oblasti dohľadu na trhu“ dňa 18.9.2008 v Bratislave, organizovanom spoločnosťou Potravinofarm Slovensko s.r.o.,
- Článok „Vodomery ako meradlá spotreby vody“, uverejnený v denníku Pravda v mesiaci júl,
- Aktívna účasť na seminári „Metrologická legislatíva v podmienkach COOP Jednota Slovensko“ dňa 9.4.2008 v Mojmírovciach.

4. Hospodárenie

4.1 Rozpočet

Finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu pridelené na rok 2008 boli použité na hlavnú činnosť organizácie – kontrolnú činnosť a činnosti s ňou súvisiace. Vzhľadom na charakter činnosti inšpektorát nekalkuluje náklady na jednotlivé úlohy a ani ich takto nesleduje. Náklady sú sledované podľa rozpočtovej klasifikácie na jednotlivé položky a podpoložky štátneho rozpočtu. Prehľad o čerpaní bežných výdavkov je uvedený v tabuľke č. 14.

Príjmy štátneho rozpočtu boli rozpisom záväzných úloh inšpektorátu stanovené vo výške 3 810 tis. Sk. Za porušenie zákona o metrológii inšpektorát ukladá pokuty, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu a ďalšou zložkou príjmov sú iné príjmy, ktoré vzniknú z činnosti inšpektorátu.

V rámci programovej štruktúry Programu 082 – Štátna správa v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody sa podieľa na riešení prvku 0820202 – Metrologický dozor a kontrola, kde pre rok 2008 mu boli stanovené ciele a merateľné ukazovatele - celkom vykonať 850 kontrol, z toho:

- vykonať 650 kontrol v oblastiach podľa Konceptie štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody,
- vykonať 150 kontrol zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom v spotrebiteľsky balených výrobkoch,
- vykonať 50 kontrol v oblastiach, kde sa meranie nevykonáva určeným meradlom ale kalibrovaným meradlom.

Na splnenie stanoveného cieľa boli inšpektorátu pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 9 690 tis. Sk. Stanovený cieľ bol splnený – v roku 2008 inšpektorát vykonal celkom 1053 kontrol, na zabezpečenie a realizáciu ktorých bolo vynaložených 9 285 tis. Sk.

4.2 Záväzné ukazovatele

Inšpektorátu boli listom č. 2008/130/000336/00188 zo dňa 15.1.2008 oznámené pridelené rozpočtové prostriedky vo výške 9 235 tis. Sk a stanovené príjmy vo výške 3,81 mil. Sk.

Tabuľka č. 12

Príjmy spolu	3 810 tis. Sk
Bežné výdavky (600)	8 735 tis. Sk
mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	3 768 tis. Sk
Kapitálové výdavky (700)	500 tis. Sk
obstaranie kapitál. aktív RO (710)	500 tis. Sk
Výdavky spolu (600 + 700)	9 235 tis. Sk

Na základe rozpočtového opatrenie MF SR č. 6 z 22.9.2008 boli inšpektorátu listom č. 2008/130/007215/03049 zo dňa 30.9.2008 zvýšené záväzné ukazovatele štátneho rozpočtu v celkovej výške 455 tis. Sk na zabezpečenie výdavkov na mzdy a odvody do poisťných fondov.

Po tejto vykonanej zmene boli záväzné ukazovatele nasledovné:

Tabuľka č. 13

	Schválený	Upravený	Po úpravách
Príjmy	3 810 tis. Sk	-	3 810 tis. Sk
Bežné výdavky (600)	8 735 tis. Sk	+ 455 tis. Sk	9 190 tis. Sk
v tom: mzdy, platy, služobné príjmy a OOV (610)	3 768 tis. Sk	+ 337 tis. Sk	4 105 tis. Sk
Kapitálové výdavky (700)	500 tis. Sk	-	500 tis. Sk
v tom: obstaranie kapitálových aktív RO (710)	500 tis. Sk	-	500 tis. Sk
Výdavky spolu (600 + 700)	9 235 tis. Sk	+ 455 tis. Sk	9 690 tis. Sk

4.3 Čerpanie rozpočtu

Z prideleného objemu finančných prostriedkov 9 690 tis. Sk inšpektorát vyčerpal 9 285 tis. Sk, čo predstavuje 95,82%.

Najpodstatnejšiu časť čerpania bežných výdavkov tvorili mzdy vo výške 4 105 tis. Sk a odvody do poisťovních fondov vo výške 1 385 tis. Sk. Čerpanie týchto dvoch položiek ekonomickej klasifikácie predstavuje 59,74 % z celkového čerpania bežných výdavkov.

Čerpanie z ekonomickej klasifikácie Tovary a služby predstavovalo sumu 3 340 tis. Sk, čo je 36,34 % z čerpania bežných výdavkov. Toto čerpanie ovplyvnili hlavne nasledovné skutočnosti:

- inšpektori vykonávajú kontrolnú činnosť denne mimo svojho pracoviska a tým im vzniká nárok na cestovné náhrady (276 tis. Sk),
- z dôvodu častých pracovných ciest súvisiacich s kontrolnou činnosťou sú finančné prostriedky vo väčšom objeme vynakladané na dopravu a bezpečnosť cestnej premávky (430 tis. Sk),
- zabezpečenie stravovania zamestnancov formou stravných lístkov – gastrolískov v zmysle zákona o štátnej službe (120 tis. Sk),
- z dôvodu zníženia počtu zamestnancov inšpektorát musel zabezpečiť vykonávanie niektorých prác prostredníctvom externých zamestnancov, čo ovplyvnilo zvýšenie výdavkov na odmeny zamestnancov mimopracovného pomeru (246 tis. Sk),
- zabezpečenie merania vzoriek odobratých spotrebiteľsky balených výrobkov externými laboratóriami (776 tis. Sk),
- zabezpečenie presťahovania riaditeľstva a jednotlivých pracovísk do nových priestorov a s tým súvisiace výdavky (sťahovanie, nákup interiérového vybavenia, atď.)

Kapitálové prostriedky na rok 2008 mal inšpektorát rozpočtované vo výške 500 tis. Sk. Do konca roka vyčerpal 431 tis. Sk (86,2%), z toho 45 tis. Sk na nákup telekomunikačnej techniky a 386 tis. Sk na nákup osobného motorového vozidla pre pracovisko Košice z dôvodu, že inšpektori sú dennodenne na cestách, čím dochádza k nadmernému opotrebovaniu motorového vozidla.

Prehľad čerpania bežných výdavkov v roku 2008 (v tis. Sk)

Tabuľka č. 14

Položka, podpoložka ekonomickej klasifikácie	Schválený rozpočet v tis. Sk	Upravený rozpočet v tis. Sk	Čerpanie rozpočtu v tis. Sk	% čerpania
610 mzdy, platy a OOV	3 768	4 105	4 105	100
620 odvody do poisť. fondov	1 317	1 435	1 386	96,59
630 tovary a ďalšie služby	3 620	3 620	3 340	92,27
631 cestovné náhrady	280	270	276	102,22
632 energie, voda a komunikácie	250	290	286	98,62
633 materiál a služby	495	481	432	89,81
634 dopravné	515	485	430	88,66
635 rutinná a štandardná údržba	50	43	41	95,35
636 nájomné	500	519	351	67,63
637 ostatné tovary a služby	1 530	1 532	1 524	99,48
640 bežné transfery	30	30	24	80
6 bežné výdavky	8 735	9 190	8 854	96,34

Vývoj vybraných ukazovateľov čerpania rozpočtu za roky 2005 až 2007 (v tis. Sk)

Tabuľka č. 15

	2006	2007	2008
600 Bežné výdavky	7 411	7 588	8 854
610 Mzdy, platy, služ. príjmy a OOV	3 889	4 105	4 105
620 Odvody do poisťných fondov	1 308	1 375	1 386
631 Cestovné náhrady	121	141	276
632 Energia, voda, komunikácie	186	198	286
633 Materiál a služby	232	187	432
634 Dopravné	480	440	430
635 Rutinná a štandardná údržba	19	13	41
636 Nájomné	113	0	351
637 Ostatné tovary a služby	1 049	1 103	1 524

700 Kapitálové výdavky	1815	1030	431
711 Nákup nehmotných aktív	0	0	0
713 Nákup kancel. strojov, prístrojov a zariadení	964	644	45
714 Nákup doprav. prostriedkov	851	386	386
715 Nákup prevádzkových strojov, prístrojov	0	0	0
Výdavky spolu	9 226	8 618	9 285

Z uvedeného vývoja čerpania rozpočtu rezultuje vysoký nárast dvoch položiek a to nájomného a ostatných tovarov a služieb. Vyššie výdavky na nájomné sú z dôvodu, že v roku 2006 skončila platnosť zmluvy o nájme a v roku 2007 nebola táto zmluva obnovená. V roku 2008 bola uzatvorená nová zmluva s výškou nájomného, ktoré obsahovalo trhovú cenu za prenájom nebytových priestorov. Aj keď prišlo koncom roka k presťahovaniu inšpektorátu a jeho pracovísk do nových priestorov, inšpektorát musel podľa tejto zmluvy zaplatiť nájomné aj za obdobie, kedy už v týchto priestoroch nesídlil. Rovnako inšpektorát musel zaplatiť aj nájomné za pracoviská sídliace v nových priestoroch. K nárastu čerpania ostatných tovarov a služieb prišlo z dôvodu kontroly množstva v spotrebiteľsky balených výrobkoch, najmä kozmetických, hygienických a čistiacich potrieb. Ich meranie bolo vykonávané akreditovaným laboratóriom nakoľko inšpektorát na túto činnosť nemá potrebné personálne obsadenie a priestorové vybavenie.

4.4 Príjmy

Za porušenie zákona o metrológii a zákona o posudzovaní zhody inšpektorát ukladá pokuty, ktoré sú príjmom štátneho rozpočtu a ďalšou zložkou príjmov sú iné príjmy, ktoré vzniknú z činnosti inšpektorátu. Na rok 2008 mu boli príjmy predpísané vo výške 3 810 tis. Sk.

V roku 2008 príjmy z činnosti inšpektorátu predstavovali výšku takmer 4 477 tis. Sk, čím bol na 117,5 % splnený stanovený záväzný ukazovateľ. Najpodstatnejšiu časť tvoria príjmy z pokút a úrokov vo výške 4 393 tis. Sk. Zostávajúcu časť príjmov tvorili príjmy z predaja majetku (75 tis. Sk), a vratky z minulých období (9 tis. Sk).

Podrobný prehľad o príjmoch za rok 2008

Príjmy celkom

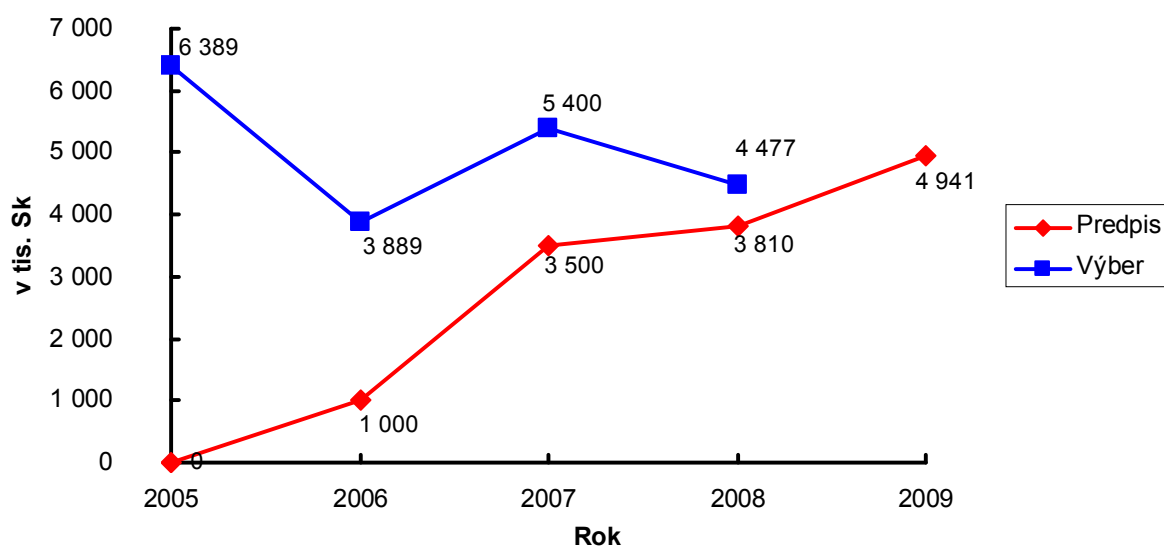
4 476 729,21 Sk
z toho:

Tabuľka č. 16

úhrada právoplatných pokút	4 278 922,91 Sk
v tom z pokút uložených v roku:	
2000	3 000,00 Sk
2001	6 340,30 Sk
2002	0 Sk
2003	22 002,27 Sk
2004	171 054,80 Sk
2005	21 605,10 Sk
2006	58 467,40 Sk
2007	545 503,04 Sk
2008	3 450 950,00 Sk
úroky z omeškania	113 612,30 Sk
iné príjmy	84 194,00 Sk

Vývoj predpisu a výberu príjmov

Graf č. 5

Prehľad o príjmoch za roky 2005 až 2008 (v tis. Sk)

Tabuľka č. 17

PRÍJMY	2005	2006	2007	2008
Predpis	0	1 000	3 500	3 810
Výber (skutočnosť)	6 389	3 889	5 400	4 477
z toho:				
pokuty	6 126	3 794	5 219	4 279
úroky z omeškania	122	84	71	114
iné príjmy	141	11	110	84

Ako vyplýva z tabuľky č. 17, inšpektorát mal prvýkrát stanovený záväzný ukazovateľ príjmov v roku 2006 a to aj napriek tomu, že s takýmto postupom sa nestotožňuje. Pri určení výšky pokuty inšpektorát prihliada na závažnosť, spôsob, čas trvania a následky protiprávneho konania. Príjmy inšpektorátu ovplyvňujú viaceré faktory ako napr. počet zistení porušenia povinností, suma právoplatne uložených pokút, platobná disciplína kontrolovaných osôb, úspešnosť exekučnej činnosti a pod.

4.5 Pohľadávky, záväzky

Pohľadávky z právoplatne uložených pokút za rok 2008 sa oproti predchádzajúcemu roku zvýšili o necelých 50 tisíc Sk. V prípade pohľadávok po lehote splatnosti inšpektorát podal 112 návrhov na vykonanie exekúcie súdnym exekútorom na vymoženie istiny spolu s príslušenstvom.

Prehľad o pohľadávkach k 31.12.2008 v Sk

Tabuľka č. 18

z pokút uložených v roku	2000	14 000,00
	2001	199 187,80
	2002	431 975,00
	2003	804 090,73
	2004	1 458 993,97
	2005	79 355,50
	2006	431 080,30
	2007	1 806 196,96
	2008	1 089 750,00
spolu		6 314 630,26

Pohľadávky za roky 2000 – 2007 sú na vymáhaní prostredníctvom súdnych exekútorov, rovnako za rok 2008 po lehote splatnosti vyššej ako 60 dní. Za tieto roky inšpektorát podal spolu 950 návrhov na vykonanie exekúcie v celkovej sume vyššej ako 11 mil. Sk. V niekoľkých prípadoch je povolené splácanie v mesačných splátkach. Ak nie je dodržaný splátkový kalendár ani po výzve, inšpektorát aj tieto prípady postupuje súdnemu exekútorovi na vymáhanie.

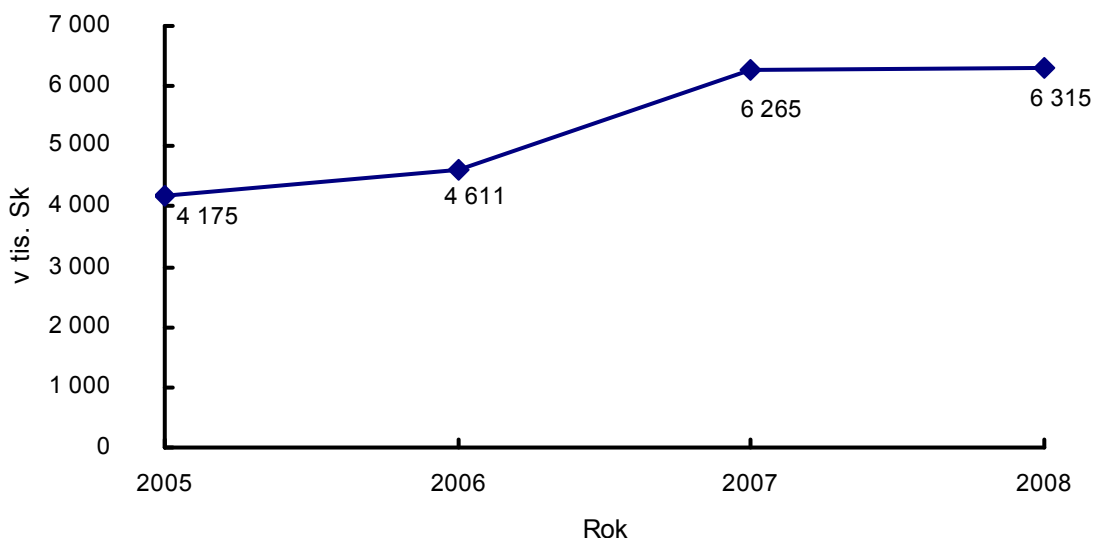
Vývoj stavu pohľadávok za roky 2005 až 2008 (v tis. Sk)

Tabuľka č. 19

	2005	2006	2007	2008
Právoplatne uložené pokuty	5 270	4 261	7 292	4 541
Uhradené	6 389	3 889	5 400	4 477
Pohľadávky k 31.12.	4 175	4 611	6 265	6 315

Vývoj stavu pohľadávok za roky 2005 až 2008

Graf č. 6

Pre zhodnotenie vývoja stavu pohľadávok je potrebné ich analyzovať v spojení so sumou uložených pokút v jednotlivých rokoch. Na strane jednej sa javí vysoké zvýšenie stavu pohľadávok v roku 2007 oproti roku 2006. V skutočnosti je však tento nárast nižší v spojitosti s výškou uložených pokút za tieto roky. Na strane druhej v roku 2008 inšpektorát uložil pokuty za viac ako 4 500 tis. Sk a pohľadávky zvýšili len o necelých 50 tis. Sk.

Ku dňu 31.12.2008 bol stav **záväzkov** za neuhradené faktúry v celkovej výške 7 794,50 Sk (neuhradenie časti faktúry za služby, ktoré neboli objednané).

4.6 Majetok

V tabuľke č. 20 je uvedený prehľad o stave majetku inšpektorátu v roku 2008 (v tis. Sk).

Tabuľka č. 20

SE	Počiatkový stav	Korekcia	Účtovná hodnota k 31.12.2008
013 - softvér	59	59	0
023 – dopravné prostriedky	3 005	2 213	792
022 – stroje, prístroje a zariadenia	5 617	4 713	904
028 – drobný dlhodobý hmotný majetok	853	853	0
042 – obstaranie dlhodobého hmotného majetku	626	626	0

V tabuľke č. 21 je zobrazený vývoj účtovnej hodnoty majetku za roky 2006 až 2008 (v tis. Sk).

Tabuľka č. 21

SE	K 31.12.2006	K 31.12.2007	K 31.12.2008
013 - softvér	0	0	0
023 – dopravné prostriedky	1 049	593	792
022 – stroje, prístroje a zariadenia	768	1 147	904
028 – drobný dlhodobý hmotný majetok	0	0	0
042 – obstaranie dlhodobého hmotného majetku	588	626	0

Obstaranie majetku inšpektorát plánuje v rozpočte podľa jednotlivých investičných akcií. V rokoch 2006, 2007 a 2008 boli finančné prostriedky použité na obnovu vozového parku, na nákup výpočtovej techniky, kopírovacieho stroja a na nákup špeciálnych prenosných váh, vrátane vyhodnocovacieho softvéru a prenosných kufríkov, na kontrolu zhody skutočného obsahu s menovitým množstvom (hmotnosť) v spotrebiteľsky balených výrobkoch.

Inventarizácia pokladničnej hotovosti bola vykonávaná raz za štvrťrok, pričom neboli zistené rozdiely medzi účtovným stavom a skutočnosťou. K 31.12.2008 bola vykonaná fyzická inventúra majetku a inventarizácia zostatku pohonných látok. Pri inventúre neboli zistené rozdiely medzi skutočnosťou a účtovným stavom.

4.7 Sociálny fond

V rámci starostlivosti o zamestnancov inšpektorát ako rozpočtová organizácia poskytuje len štandardné výhody, ktoré sú v súlade s platnými právnymi predpismi pre tvorbu a použitie sociálneho fondu. Pri rozdeľovaní sociálneho fondu bolo postupované podľa Metodického postupu na rozdelenie sociálneho fondu.

Počiatočný stav k 1.1.2008 bol 21 594,85 Sk. V priebehu roka bol sociálny fond tvorený v sume 46 322,- Sk. Použitých bolo celkom 31 756,35 Sk, v tom:

- príspevok na stravovanie 14 256,35 Sk,
- úhrada časti výdavkov spojených s dopravou do zamestnania 17 500,- Sk.

Zostatok k 31.12.2008 predstavuje sumu 36 160,50 Sk.

5. Personálne otázky

Podľa zákona č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe v znení neskorších predpisov vykonávajú zamestnanci inšpektorátu svoju činnosť v rámci štátnej služby.

V sledovanom roku bol inšpektorátu znížený počet zamestnancov zo 16 na 14. Prvým rozpisom záväzných ukazovateľov boli inšpektorátu pridelené mzdové prostriedky vo výške 3 768 tis. Sk na počet 14 zamestnancov, čo predstavuje mesačný priemer na jedného zamestnanca 22 429,- Sk. Po navýšení mzdových prostriedkov o 337 tis. Sk tento priemer predstavoval 24 435,- Sk. Skutočne boli vyplatené mzdové prostriedky vo výške 4 105 tis. Sk na priemerný evidenčný počet 13 zamestnancov vo fyzických osobách. Priemerná mesačná mzda skutočne predstavovala hodnotu 26 314,- Sk.

Evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách k 31.12. bol 14, z toho 7 žien. Priemerný evidenčný počet zamestnancov v roku 2008 bol 13, z toho 6 žien. Stanovený limit zamestnancov nebol naplnený z dôvodu dlhodobého neobsadenia jedného pracovného miesta na pracovisku v Nitre.

Počas roka nastúpili do práce 4 noví zamestnanci a odišlo 6 zamestnancov, čo predstavuje pri tak nízkom počte zamestnancov vysokú fluktuáciu (takmer 30%). Tento pohyb zamestnancov bol na riaditeľstve a pracovisku v Bratislave a na pracovisku v Nitre. Odchod väčšieho počtu zamestnancov oproti nástupu súvisel so znížením stavu zamestnancov pre tento rok. Výkon štátneho metrologického dozoru kladie stále vyššie nároky nielen na inšpektorov ale aj na ostatných zamestnancov. Politika vzdelávania a rozvoja pracovníkov je veľmi dôležitá súčasť inšpektorátu. Riadi sa ekonomickými možnosťami a personálnymi potrebami.

Hlavným cieľom inšpektorátu v personálnej oblasti stále zostáva dosiahnutie stabilizácie zamestnancov.

V priebehu roka pracovali štyri pracoviská inšpektorátu, so sídlom v Bratislave, Nitre, Banskej Bystrici a Košiciach s výkonom práce na celom území Slovenskej republiky.

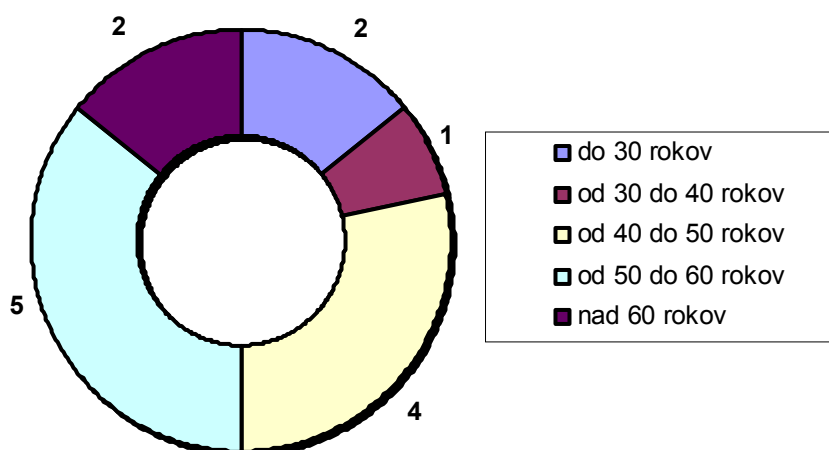
Veková štruktúra zamestnancov k 31.12.2008

Tabuľka č. 22

do 30 rokov	14,29 %
od 30 do 40 rokov	7,14 %
od 40 do 50 rokov	28,57 %
od 50 do 60 rokov	35,71 %
nad 60 rokov	14,29 %

Zloženie zamestnancov podľa počtu v jednotlivých vekových kategóriách

Graf č. 7

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov k 31.12.2008

Tabuľka č. 23

Ukazovateľ	Riaditeľstvo	Pracovisko Bratislava	Pracovisko Nitra	Pracovisko Banská Bystrica	Pracovisko Košice	Spolu
Počet zamestnancov	4	3	1	4	2	14
Z toho pracovníci s VŠ	4	3	1	3	2	13
z toho pracovníci SŠ	0	0	0	1	0	1
Percento VŠ z počtu zamestnancov	100	100	100	75	100	93

Vzdelanostná štruktúra zamestnancov zodpovedá vysokej náročnosti vykonávanej činnosti.

5.1 Vzdelávanie a rozvoj zamestnancov

Vedenie inšpektorátu si uvedomuje potrebu vzdelávania a odborného rastu svojich zamestnancov, pretože tvoria najpodstatnejší zdroj organizácie. Do procesu vzdelávania inšpektorát investoval takmer 200 tis. Sk. Dôležitou formou rozvoja pracovníkov je prehlbovanie a zvyšovanie ich kvalifikácie.

Zamestnanci sa štvrťročne zúčastňujú školení, na ktorých okrem hodnotenia činnosti prebieha odborné školenie. Tieto školenia trvajú spravidla 3 až 4 dni a jednotlivé témy sa týkajú aktuálnych požiadaviek na odborné znalosti. Odborné vzdelávanie umožňuje pracovníkom získavať špecifické vedomosti, ktoré sú potrebné na výkon práce. V roku 2008 sa uskutočnili štyri takéto školenia so zameraním najmä na:

- 1.) február – uvádzanie na trh zdravotníckych pomôcok, digitálne tlakomery krvi, úradná kontrola potravín v SR, HACCP – metrologický poriadok, certifikáty ATP,
- 2.) jún – meradlá používané v autoservisoch, merania vykonávané v zmysle Potravinového kódexu,
- 3.) september – záznamové zariadenia – tachografy, dohľad nad trhom podľa zákona o posudzovaní zhody, spolupráca orgánov trhového dozoru, legislatívne opatrenia v súvislosti s prechodom na euro, novela vyhlášky o označenom spotrebiteľskom balení, metrológia v potravinárstve,
- 4.) december – uplatňovanie STN pri kalibrácii meradiel, statické elektromery ako určené meradlá, prechod na euro - meradlá a metrologický dozor.

Jednotlivci sa zúčastňovali jazykového kurzu, odborných seminárov, školení k aktuálnym otázkam z oblasti ekonomiky a rozpočtovania. Všetky náklady súvisiace s prehlbovaním kvalifikácie uhradil a uhrádza inšpektorát.

V roku 2008 zamestnanci inšpektorátu sa zúčastnili viacerých seminárov, workshopov a školení v rámci dvoch projektov financovaných z EÚ:

1. projekt realizovaný Českou republikou s názvom „Posilnenie administratívnej kapacity v súvislosti s meradlami“,
2. projekt realizovaný spoločnosťou EUROFORMES, a.s. Žilina s názvom „Poradenstvo pri uplatnení legislatívy v oblasti meradiel“.

5.2 Informačný systém

Na pracoviskách inšpektorátu je postupne nahradzovaná morálne aj fyzicky opotrebovaná výpočtová technika technikou, ktorá spĺňa potreby inšpektorátu. Všetky pracoviská inšpektorátu boli elektronicky prepojené a mali prístup na internetové stránky (okrem obdobia súvisiaceho so sťahovaním). Prístup do siete internet bol umožnený prostredníctvom ISDN zariadenia.

Inšpektorát na základe zmluvy o spolupráci v oblasti využívania informačných systémov mal v priebehu roka inštalovaný dátový sieťový rozvod na všetkých pracoviskách (Košice, Banská Bystrica, Nitra, Bratislava), ktorý bol napojený na informačný systém Slovenskej legálnej metrológie (SLM). Inšpektorát mal umožnený aj prístup na vnútorný informačný systém SLM a to do databázového systému, ktorý sleduje uskutočnené výkony v oblasti metrologickej kontroly.

Inšpektorát z dôvodu malého počtu zamestnancov nezamestnával v roku 2008 zamestnanca, ktorý by sa zaoberal informačnými technológiami. Tieto činnosti zabezpečoval prostredníctvom externých pracovníkov alebo dodávateľským spôsobom.

Z dôvodu presťahovania sa do nových priestorov v poslednom štvrťroku inšpektorát postupne prechádza na nový informačný systém.

V tomto roku sa nepodarilo rozšíriť informačný systém o nové databázy a preto sa tieto úlohy presúvajú na ďalšie obdobie. Ide o úlohy rozšíriť vnútorný informačný systém o:

- databázový systém na sledovanie procesov a postupov súvisiacich so správnym konaním (zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov) s možnosťou výberu údajov, ktoré budú zverejnené na web stránke inšpektorátu,
- databázový systém sledovania porušenia zákona o metrológii a zákona o posudzovaní zhody s cieľom zaviesť evidenciu počtu porušení podľa jednotlivých meradiel.

Predpokladom pre zavedenie a spracovanie nových databáz ako aj prepracovanie web stránky je však adekvátne navýšenie rozpočtu.

6. Ciele a prehľad ich plnenia

V rámci programovej štruktúry Programu 082 – Štátna správa v oblasti technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody sa podieľal na riešení prvku 0820202 – Metrologický dozor a kontrola, kde pre rok 2008 mu bol stanovený cieľ a merateľný ukazovateľ: vykonať 650 kontrol v oblastiach podľa Koncepce štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody, vykonať 150 kontrol množstva v spotrebiteľskom balení a vykonať 50 kontrol používania kalibrovaných meradiel v zmysle novely zákona o metrológii.

Tento cieľ bol splnený, inšpektorát v tomto roku vykonal spolu 1053 kontrol. Z toho 754 kontrol v oblastiach podľa Koncepce štátnej politiky technickej normalizácie, metrológie, kvality a posudzovania zhody, 155 kontrol množstva v spotrebiteľsky balených výrobkoch a 144 kontrol používania kalibrovaných meradiel.

Podrobnejšie sa plnením cieľov zaoberá časť 3.2. Štátny metrologický dozor.

7. Spolupráca s inými organizáciami

Pri svojej činnosti spolupracoval s orgánmi verejnej správy, najmä s:

Úradom pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR, Slovenským metrologickým ústavom, Technickým skúšobným ústavom Piešťany š.p., Štátnou veterinárnou a potravinovou správou pri vzdelávaní zamestnancov inšpektorátu v oblasti metrológie, správneho konania, informáciách. Odborníci z týchto inštitúcií poskytujú aj odbornú pomoc inšpektorátu pri výkone kontrolnej činnosti. Ďalšou formou spolupráce je spolupráca pri pripomienkovaní návrhov zmien právnych predpisov v oblasti metrológie.

So Slovenskou legálnou metrológiou v oblasti informatiky, pri laboratórnych meraniach odobratých vzoriek spotrebiteľsky balených výrobkov.

Štátnou a mestskou políciou pri kontrole dodržiavania povinností podnikateľmi vykonávajúcimi činnosť taxislužby a nákladnú prepravu:

- Inšpektori sa dňa 20.12.2008 vo večerných hodinách zúčastnili spoločnej kontroly s Mestskou políciou Zlaté Moravce so zameraním na používanie taxametrov vozidiel taxislužby.
- Dňa 29.4.2008 bola v spolupráci s políciou vykonaná kontrola na diaľničnom odpočívadle Hrádok zameraná na používanie určených meradiel – tachografov vo vozidlách nákladnej dopravy a na meranie teploty kalibrovanými meradlami vo vozidlách prepravujúcich chladené a mrazené potraviny.

Živnostenskými odbormi v prípade informácií o podnikateľoch, u ktorých pri výkone kontroly boli zistené podozrenia z porušovania živnostenských predpisov, ak v správnom konaní nie je možné doručiť zásielku, pretože podnikateľský subjekt je neznámy alebo odsťahovaný.

Slovenskou obchodnou inšpekciou pri riešení postúpení a sťažností od občanov.

8. Hodnotenie vývoja organizácie

Vývoj inšpektorátu za pätnásť rokov existencie možno hodnotiť kladne. Pozitívne možno hodnotiť, že aj keď je inšpektorát malá a pomerne mladá organizácia, nielen z pohľadu počtu vykonaných kontrol ale aj z počtu zistených porušení zákona majú výsledky činnosti inšpektorátu celospoločenský prínos, či už pre spotrebiteľov pri ich ochrane pri priamom predaji, pri spotrebiteľsky balených výrobkoch, pri ochrane zdravia, bezpečnosti a majetku ako i pri ochrane životného prostredia.

V priebehu posledných rokov dochádza k zvyšovaniu fluktuácie zamestnancov, v dôsledku čoho sú kladené vyššie nároky na stálych zamestnancov a spomaľuje sa tým vývoj organizácie. Preto pre ďalšie roky osobitnú pozornosť je nevyhnutné venovať personálnej stabilite. Pre ďalšie napredovanie je potrebné okrem ukladania finančných postihov a zákazu činnosti orientovať zameranie inšpektorátu vo vyššej miere aj na preventívnu činnosť – informovanie spotrebiteľov, ale aj medializáciu výsledkov a poznatkov zo svojej činnosti. Z toho vyplýva naliehavosť realizácie databázových systémov.